

[Beta](#) [Try the new code view](#)

main ▾

...

[Oevelser](#) / [GenetiskDriftOgIndavl](#) / Genetisk drift og indavl.md

HansRSiegismund Update Genetisk drift og indavl.md

History

1 contributor

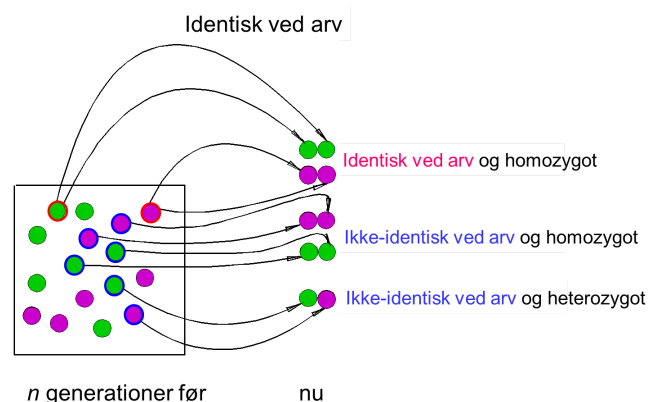
Indavl, genetisk drift og populationsstruktur

Hans R. Siegismund

Teoretisk baggrund

De følgende noter har til formål at introducere begreberne *indavl*, *genetisk drift* samt *populationsstruktur*. De to førstnævnte begreber analyseres i opgaverne til denne øvelse, medens *populationsstruktur* afsnittet danner baggrund for forelæsningen om dette emne.

Naturlige populationer har en endelig størrelse. Dette har til følge, at et individ i en given generation kan have modtaget to gener, som er kopier af det samme gen nogle generationer før. Disse to gener betegnes da som *identiske ved arv*^[1]. Individet er så selvfølgelig homozygot for enten den ene eller den anden allel, hvilket er illustreret i figuren. (I dette eksempel indgår kun to forskellige alleler.) Når generne ikke er identiske ved arv, kan de være homozygote for enten den ene eller den anden allel^[2]. De kan også være heterozygote.

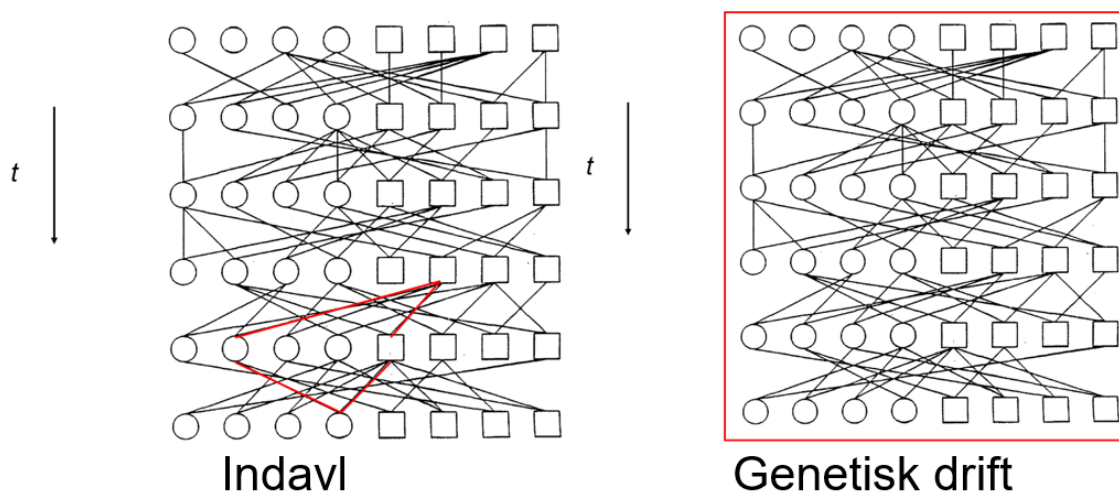

Der er to processer, som bidrager til at et locus i et individ kan blive identisk ved arv:

- **Indavl**, hvor forældrene til individet er mere beslægtet med hinanden end to tilfældigt udvalgte individer i populationen.

- **Genetisk drift**, hvor den genetiske sammensætning i populationen ændres fra generation til generation på grund af tilfældige årsager.

De to processer har et forskelligt tidsperspektiv. Ved indavl kigger man kun nogle få generationer tilbage i tiden. Desuden fokuserer man på et specifikt individ. Ved genetisk drift ser man længere tilbage i tiden og fokuserer på hele populationen. Se den følgende figur.

Begge processer kan godt foregå samtidigt. Vi kan have en specifik population, hvor vi kan beregne, hvorledes identiteten ved arv er steget på grund af genetisk drift. I denne population kan der så desuden forekomme tilfælde, hvor forældre til et afkom er mere beslægtet med hinanden end to tilfældigt udvalgte individer.

Indavl

Som nævnt, så vil identiteten gennem arv øges i en population, hvis to individer, der får afkom med hinanden, er mere beslægtede med hinanden end to tilfældigt udvalgte individer i populationen. Identiteten gennem arv for et individ kvantificeres ved hjælp af indavlskoefficienten F_{ind} . Denne defineres som sandsynligheden for, at et individ i et locus bærer to gener, der er identiske ved arv, så

$$0 \leq F_{\text{ind}} \leq 1$$

Denne form for indavl medfører en afvigelse fra Hardy-Weinberg proportioner, hvor genotyfordelingen i den enkelte population bliver

Genotype	A_1A_1	A_1A_2	A_2A_2
Frekvens	$p^2 + F_{\text{ind}}pq$	$2pq(1 - F_{\text{ind}})$	$q^2 + F_{\text{ind}}pq$

Her observeres et tydeligt overskud af homozygoter i forhold til Hardy-Weinberg proportioner i den enkelte population – i modsætning til genetisk drift, hvor der er Hardy-Weinberg proportioner i den enkelte population.

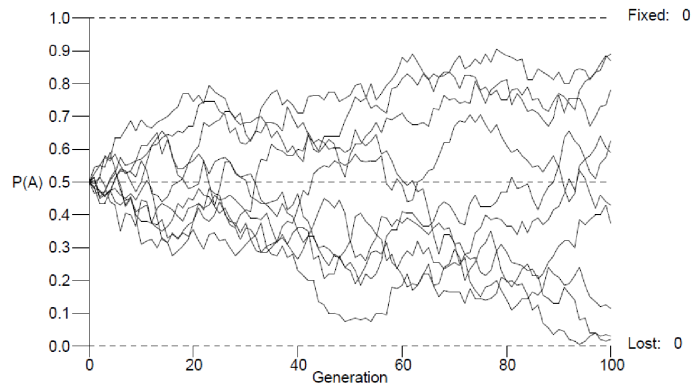
I mere komplicerede stamtavler end den ovenstående med flere fælles forfædre til et givent indavlet individ beregnes indavlskoefficienten som summen af bidragene fra hver fælles stamfader efter det samme princip som beskrevet foroven.

En populations indavlskoefficient F bestemmes ved at tage gennemsnittet af de forskellige parringstypers indavlskoefficienter F_i vægtet med deres frekvens c_i i populationen

$$\bar{F}_{\text{ind}} = \sum_i c_i F_{\text{ind}}(i)$$

Genetisk drift

I naturlige populationer forekommer der på grund af deres endelige størrelse genetisk drift, hvor den genetiske sammensætning i populationen ændres fra generation til generation på grund af tilfældige årsager. Dette er illustreret i figuren. Her har man illustreret simulationer for 10 populationer, der hver har en

størrelse på 100 diploide individer. De startede med en frekvens af allel A på 0,5 i generation 0.

Vi måler indavlen hjælp af indavlskoefficienten, F_t , som er sandsynligheden for at et individ i et locus bærer to gener, der er identiske ved arv – her målt i generation t . Genetisk drift øger identitet gennem arv i populationen – det er dog vigtigt at pointere, at der stadig foregår tilfældig parring i den enkelte population, dvs. at **der er Hardy-Weinberg proportioner** i det locus, der fokuseres på. Genetisk drifts effekt er afhængig af populationens størrelse. Med en populationsstørrelse på N vil der være $2N$ gener i en diploid population. Her vil identitet gennem arv, målt som indavlskoefficienten i generation t , F_t , vokse efter formlen

$$F_t = 1 - \left(1 - \frac{1}{2N}\right)^t$$

hvor det antages, at identiteten ved arv i generation 0 var 0.

Genetisk drift i isolerede populationer af endelig størrelse påvirker udover **indavlskoefficienten F_t** af individerne også **heterozygotien H_t** og differentieringen mellem populationerne i form af en øget **varians af allelfrekvenser V_t** mellem populationerne. Alle tre mål påvirkes i samme grad af populationsstørrelsen, hvilket fremgår af de følgende formler, hvor t er tiden målt i generationer.

$$\begin{aligned} F_t &= 1 - \left(1 - \frac{1}{2N}\right)^t \\ H_t &= H_0 \left(1 - \frac{1}{2N}\right)^t \\ V_t &= p_0(1 - p_0) \left[1 - \left(1 - \frac{1}{2N}\right)^t\right] \\ &= p_0(1 - p_0) F_t \end{aligned}$$

Her er H_0 heterozygotien i generation 0, og p_0 er allelfrekvensen i generation 0 (hvor alle populationer antages at have haft den samme allelfrekvens før de blev splittet op i separate populationer). Genetisk drift medfører således

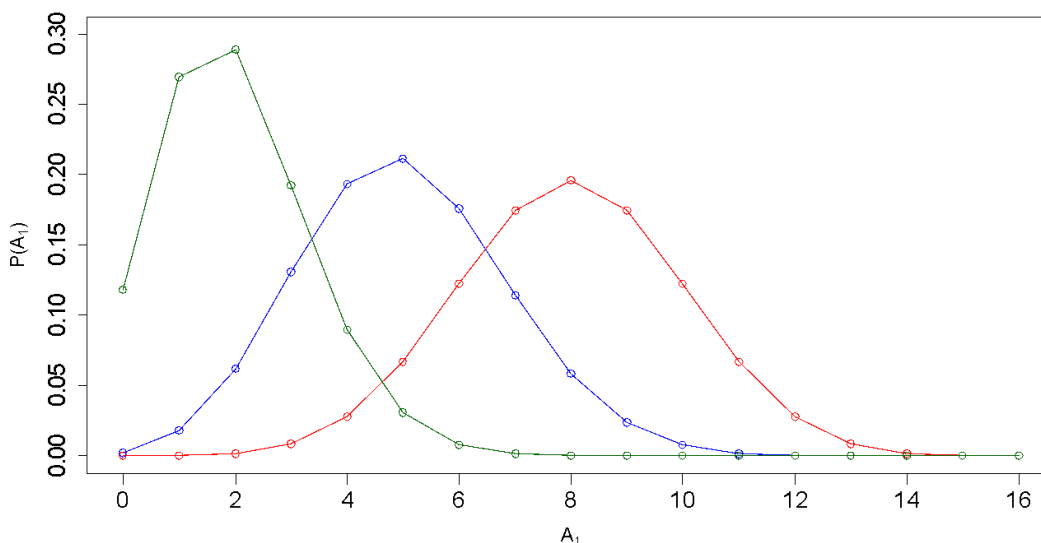
1. Tilvækst i indavl
2. Tab af heterozygoti
3. Differentiering af populationernes allelfrekvens, målt som stigning i variansen af allelfrekvenser mellem populationerne.

Wright-Fisher modellen

De ovennævnte effekter af genetisk drift er baseret på Wright-Fisher modellen, der har fået navn efter Sewall Wright og Ronald R. Fisher – to af den teoretiske populationsgenetik grundlæggere (John B.S. Haldane var den tredje.) Modellen introduceredes af Wright og Fisher i 1930'erne. Det er en simpel videreudvikling af Hardy-Weinberg loven, hvor man nu i stedet for en uendelig stor populationsstørrelse antager at populationens størrelse er endelig. Det medfører, at en given populations genetiske sammensætning ændrer sig tilfældigt på grund af en endelig størrelse af gameter, der udtrækkes til næste generation. Effekten af at tage en endelig stikprøve beskrives nemmest ved hjælp af en binomialfordeling. Antag, at vi har en population af diploide individer med antallet N , og at hyppigheden af allel A_1 er p_1 i generation 0. Så er sandsynligheden for at der i generation 1 er j A_1 -alleler i populationen givet ved

$$p(j) = \binom{2N}{j} p_1^j (1 - p_1)^{2N-j}$$

Ligningen giver en fuldstændig beskrivelse af fordelingen af antallet af allel A_1 i generation 1. Lad os starte med en population i generation 0 med $N = 16$ og en allelfrekvens af A_1 på 0,5. Det er illustreret med den røde fordeling i nedenstående figur. Antag nu, at vi i generation 1 har fået 5 A_1 gameter i vores stikprøve. (Sandsynligheden herfor er cirka 0,05.) Allelfrekvensen i generation 1 har dermed ændret sig til $p_1 = 5/16 = 0,3125$. I denne generation vil sandsynligheden for at trække et givent antal gameter af genotypen være givet ved den blå fordeling. Antag nu, at vi i det konkrete tilfælde har fået trukket 2 A_1 gameter i vores stikprøve. Så bliver fordelingen af A_1 gameter i generation 2 beskrevet af den grønne fordeling i figuren, hvor $p_1 = 2/16 = 0,125$. Og så videre...

Ronald Fisher
1890 – 1962

Sewall Wright
1889 – 1988

Effektiv populationsstørrelse

Den genetiske drifts virkning er blevet beskrevet som væksten af populationens indavlskoefficient F_t , for tabet af heterozygoti H_t og som væksten af variansen V_t mellem de enkelte populationer. Grundlaget for at udlede formlerne var en model, som forudsætter ens populationsstørrelser gennem tiden, selvbefrugtning tilladt og ens forventet bidrag fra de enkelte individer i populationen. Disse forudsætninger er sjældent opfyldte i naturlige populationer. I naturen vil populationsstørrelsen ofte fluktuere gennem tiden. Selvbefrugtning er næppe særligt udbredt i dyreverdenen, medens det er mere almindeligt hos planter. Mange planter og de fleste dyr er særkønnede og opfylder dermed heller ikke forudsætningerne for modellen. I naturlige populationer vil antal afkom fra de enkelte individer ofte være mere ujævnt fordelt, så variansen i antal afkom kan blive meget stor.

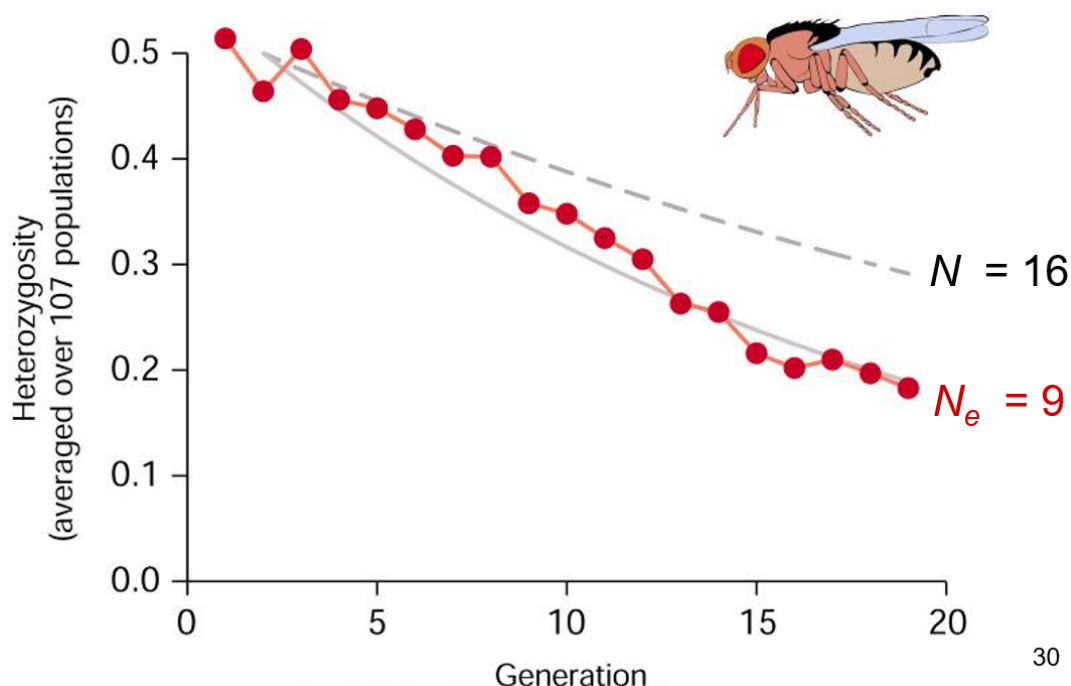
Wright (1931)^[3] introducerede begrebet effektiv populationsstørrelse, N_e , for at tage højde for mere realistiske situationer. Med afvigelser fra modellen vokser indavlskoefficienten, F_t , med en rate, som er specifik for den givne situation.

Den effektive populationsstørrelse defineres som populationsstørrelsen i en ideal-population, der har samme tilvækst i genetisk drift som i den specifikke population.

Vi kan illustrere effektiv populationsstørrelse ved hjælp af et eksperiment med bananfluen *Drosophila melanogaster*. Her startede man 107 populationer, der i et givet locus havde to alleler med samme allelfrekvens, dvs. 0.5. Frekvensen af heterozygoter i generation 0 var derfor $2pq = 2 \times 0,5 \times 0,5 = 0,5$. Man holdt populationsstørrelsen i hver generation på 16. Derfor ville man forvente, at heterozygotien ville aftage efter følgende formel

$$H_t = 0,5 \left(1 - \frac{1}{2 \times 16} \right)^t$$

Dette er illustreret ved den stiplede kurve i den følgende figur. I virkeligheden faldt heterozygotien hurtigere. Den faldt med en rate, som om populationsstørrelsen havde en størrelse på 9 og ikke 16. Det er vist med den fuldt optrukne kurve i figuren. Den effektive populationsstørrelse er derfor 9 for dette eksperiment med *Drosophila melanogaster*.

For en population med variabel størrelse over tid, kan den effektive populationsstørrelse beregnes som

$$N_e = \frac{k}{\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} + \dots + \frac{1}{N_k}}$$

hvor N_i er populationens størrelse i generation i . Det samlede antal generationer er k . Det antages, at der er lige mange hanner og hunner i populationen.

Hvis kønsratioen i en population afviger fra 50% hunner og 50% hanner, vil den effektive populationsstørrelse være mindre end den observerede. Den kan estimeres med følgende formel

$$N_e = \frac{4N_f \times N_m}{N_f + N_m}$$

hvor N_f og N_m er henholdsvis antallet af hunner og hanner i populationen.

Populationsstruktur

Betragt en stor population, der deles op i mange populationer, hver med en størrelse på N . Vi antager, at populationerne er *isolerede* fra hinanden. Det vil sige, at migrationen imellem dem er 0. De udveksler ikke gener mellem hinanden. De enkelte populationer fikseres efterhånden på grund af genetisk drift. Denne proces foregår uafhængig i de enkelte populationer og medfører, at populationernes allelfrekvens divergerer fra hinanden. Dette har følger for genotypestrukturen i totalpopulationen, der er gennemsnittet hen over alle populationer. Her vil genotypestrukturen kunne beskrives med den følgende fordeling

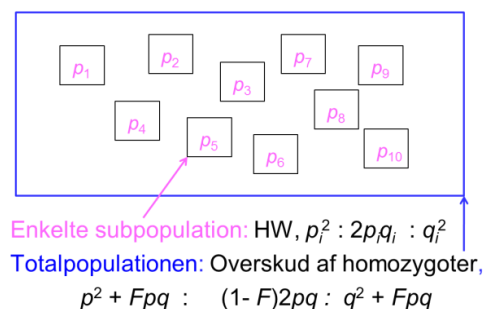
Genotype	A_1A_1	A_1A_2	A_2A_2
Frekvens	$p^2 + Fpq$	$2pq(1 - F)$	$q^2 + Fpq$

Her er p og q allelfrekvenserne i totalpopulationen, dvs. gennemsnittet hen over alle populationer, dvs. p er lig med p_0 og F_t er indavlskoefficienten givet i ligningerne foroven. Det ses, at der er et **overskud af homozygoter i totalpopulationen i forhold til Hardy-Weinberg proportioner og et tilsvarende underskud af heterozygoter**. Den

genetiske drifts effekt på den totale populations genotypestruktur er den samme som indavlens effekt på en enkelt populations afvigelse fra Hardy-Weinberg ligevægten, se foroven. Det er vigtigt at fremhæve, at **med genetisk drift er der stadig Hardy-Weinberg proportioner i de enkelte populationer. Det er kun i totalpopulationen, hvor der vil være et overskud af homozygoter**. Dette er illustreret i figuren.

Afvigelsen fra Hardy-Weinberg proportioner i totalpopulationen kan benyttes til at kvantificere *populationsstrukturen*. Hvis alle populationer har den samme allelfrekvens, må F være 0, og hvis de alle er fikserede for enten den ene eller den anden allel, må F være lig med 1. Her er der ingen heterozygoter i totalpopulationen. Man kan beregne populationernes differentiering ved hjælp af

$$V = p_0(1 - p_0)F$$

hvor vi har droppet referencen til tiden t , som vi af gode grunde ikke kender. Vi husker på, at den gennemsnitlige allelfrekvens kan bruges som et godt bud på allelfrekvensen i populationen før den blev delt op. Derfor kan vi beregne det, der kaldes Wright's F -statistik, hvor vi beregner den totale populations indavlskoefficient som

$$F_{ST} = \frac{V}{p_0(1 - p_0)}$$

her er V variansen af allelfrekvensen hen over alle populationer og p_0 er den gennemsnitlige allelfrekvens. Bemærk, at vi her har sat subskriptet $_{ST}$ på indavlskoefficienten F_{ST} . Det blev introduceret af Wright for at kvantificere differentieringen af Subpopulationer i forhold til Totalpopulationen.

En anden måde at beregne F_{ST} på er at se på, hvor meget diversiteten i en totalpopulation nedsættes på grund af dens opsplittning i subpopulationer. Her benyttes ligningen

$$F_{ST} = \frac{H_T - \bar{H}_S}{H_T}$$

hvor H_T er den forventede diversitet i totalpopulationen beregnet under antagelse af tilfældig parring og hvor \bar{H}_S er den gennemsnitlige diversitet i subpopulationerne. Lad os illustrere det med et simpelt eksempel. Antag, at vi har to subpopulationer, der har allelfrekvenser for A_1 på 0,7 i subpopulation 1 og 0,3 i subpopulation 2 og tilsvarende allelfrekvenser for A_2 på 0,3 i subpopulation 1 og 0,7 i subpopulation 2. Endvidere antager vi Hardy-Weinberg-proportioner i hver af subpopulationerne:

	A_1A_1	A_1A_2	A_2A_2	Sum
Population 1	49	42	9	100
Population 2	9	42	49	100
Totalpopulation, obs	58	84	58	200
Totalpopulation, HW	50	100	50	200

Her indses, at \bar{H}_S er 0,42 og at H_T er 0,5. Derfor kan vi beregne Wright's F -statistik til at være

$$\begin{aligned} F_{ST} &= \frac{H_T - \bar{H}_S}{H_T} \\ &= \frac{0,5 - 0,42}{0,5} \\ &= 0,16. \end{aligned}$$

I forbindelse med populationsstruktur er det passende at omtale **Wahlund-effekten**, opkaldt efter den svenske genetiker Sten Wahlund^[4]. Hvis man i en stikprøve blander individer fra to populationer sammen, vil det medføre et overskud af homozygoter og et tilsvarende underskud af heterozygoter i forhold til Hardy-Weinberg. Dette er illustreret i ovenstående tabel. Det ses endnu tydeligere i det mest ekstreme tilfælde, hvor de to populationer er fikseret for to forskellige alleler. Hvis man samler lige mange individer fra hver population (50 f.eks.), så får man den følgende sammensætning i stikprøven:

	A_1A_1	A_1A_2	A_2A_2	Sum
Population 1	50			50

	A_1A_1	A_1A_2	A_2A_2	Sum
Population 2			50	50
Sum	50	0	50	100

Her er der et stort overskud af homozygoter i forhold til Hardy-Weinberg proportionerne (25, 50, 25) og et tilsvarende underskud af heterozygoter. Med andre allelfrekvenser vil effekten være mindre.

Genetisk drift og indavl opgaver

Formål

Disse øvelser har deres fokus på

- at illustrere genetisk drifts *tilfældige* virkning ved hjælp af simulationer
- samspillet mellem genetisk drift og naturlig selektion
- at beregne den *effektive populationsstørrelse* for tilfældet, hvor populationens størrelse ikke er konstant, samt tilfældet, hvor kønsratioen afviger fra 1 : 1
- simple egenskaber af coalescence processen
- at beregne indavlskoefficienter fra stamtavler

Opgave 1

Simulering af genetisk drift

Vi skal bruge Joe Felsenstein's program PopG til at simulere genetisk drift. Vi benytter [PopG.jar](#) filen, der kræver at Java er installeret på den maskine, hvor man ønsker at benytte programmet^[5]. (Det kan benyttes på Mac såvel på Windows computere.) Man kan også hente [PopG.exe](#), som er et Windows eksekverbart program. I kan finde en kort introduktion til programmet [her](#).

Programmet startes ved at dobbeltklikke på ikonen i den folder, hvor det er blevet gemt i. Når programmet starter, findes der to menupunkter "File" og "Run". Vi skal udelukkende bruge "Run". Klik på det, og fortsæt med "New Run". Dette viser den følgende kasse med parameterværdier, der kan ændres.

PopG Settings

Population size: 100

Fitness of genotype AA: 1.0

Fitness of genotype Aa: 1.0

Fitness of genotype aa: 1.0

Mutation from A to a: 0.0

Mutation from a to A: 0.0

Migration rate between populations: 0.0

Initial frequency of allele A: 0.5

Generations to run: 100

Populations evolving simultaneously: 10

Random number seed: (Autogenerate)

Defaults Cancel OK

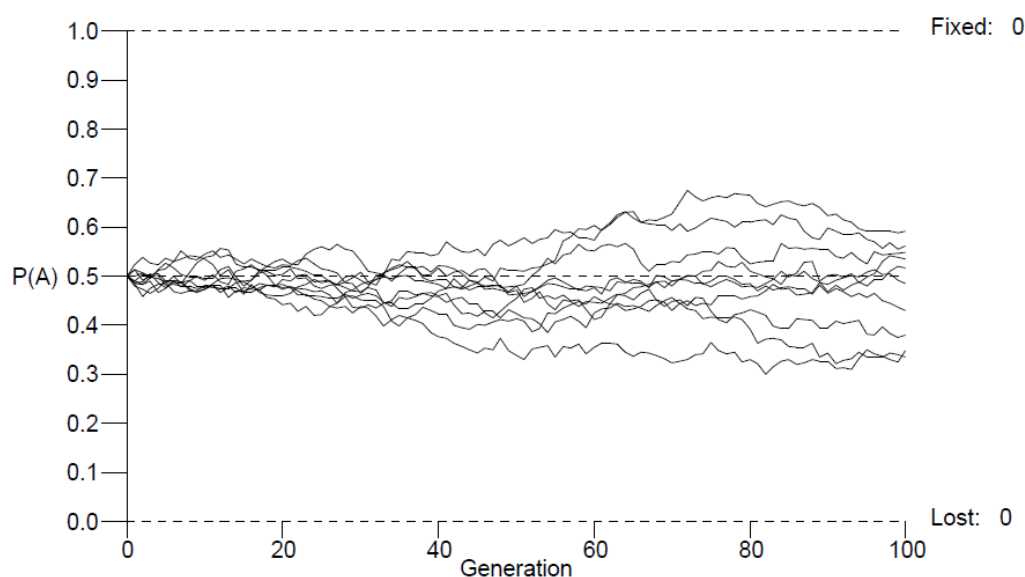
Når disse har fået de ønskede værdier, klikkes på OK-boks som vil starte kørslen. Hvis man på noget tidspunkt ønsker at genstarte kørslen med forskellige parameterværdier, kan man vælge "New Run", og du får en mulighed for at ændre på parametrene. Kørslen kan gentages ved at trykke "Run" og dernæst vælge "Restart".

Vi lader fitness af de tre genotyper være ens, 1, dvs. naturlig selektion har ingen indflydelse. Vi simulerer 10 populationer, der er isolerede fra hinanden. Derfor sættes "Migration Rate between populations" til at være 0. Der foregår heller ikke mutationer, så mutationsraterne sættes til at være 0. Start med ens frekvenser af de to alleler.

Start med at sætte "Population Size" til 1000 og lad antallet af generationer være 100.

1. Gentag denne kørsel 5 gange. Hvad sker der med allelfrekvenserne i de enkelte populationer?

▼ Klik for at se svaret.

Allelfrekvenserne i de enkelte populationer divergerer fra hinanden.

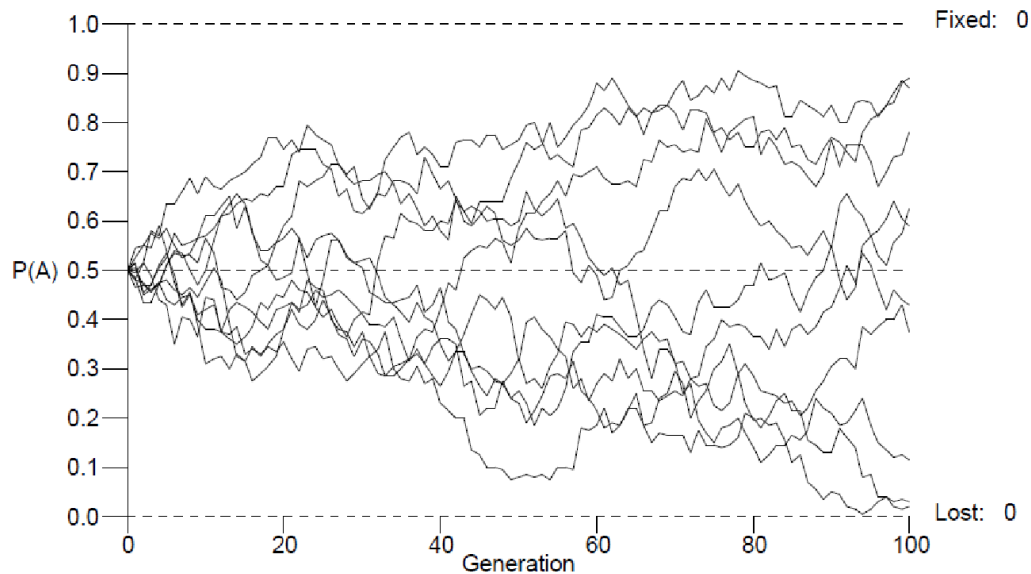
2. Ændrer allelfrekvenserne sig udelukkende i en retning (op eller ned)?

▼ Klik for at se svaret.

Allelfrekvenserne ændrer sig tilfældigt. De har ingen fast retning.

3. Sæt populationsstørrelsen til 100 og gentag kørslen 5 gange. Hvordan adskiller disse kørsler sig fra de tidligere med en populationsstørrelse på 1000?

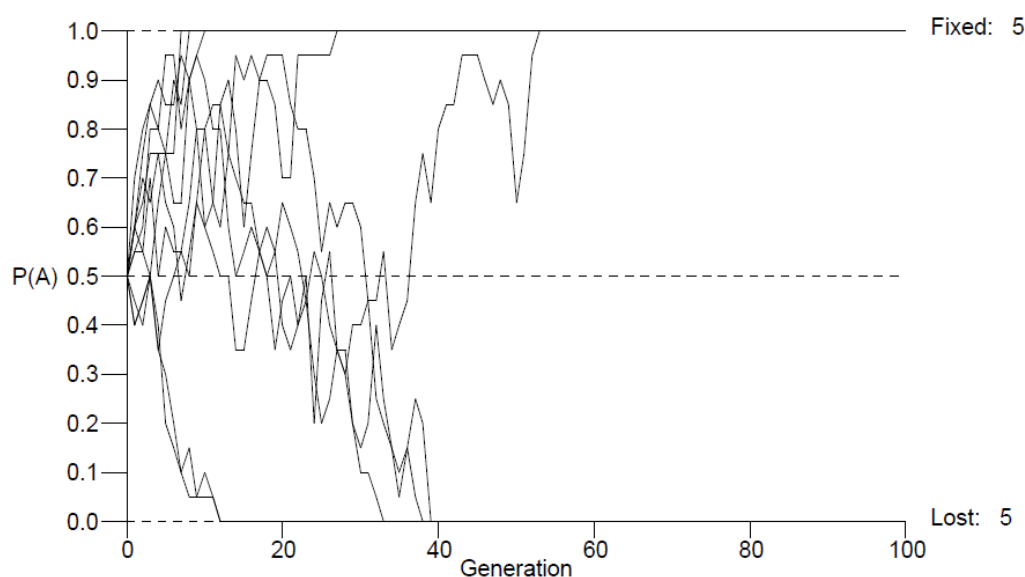
▼ Klik for at se svaret.

Populationerne divergerer hurtigere. Effekten af genetisk drift tiltager med faldende populationsstørrelse

4. Sæt populationsstørrelsen til 10 og gentag kørslen 5 gange. Hvordan adskiller disse kørsler sig fra de tidligere med en populationsstørrelse på 1000 og 100?

▼ Klik for at se svaret.

Genetisk drift virker endnu stærkere. Med en populationsstørrelse på 10 ender stort set alle populationer med at blive fikseret inden der er gået 60 generationer.

5. Hvor mange populationer ville man teoretisk forvente blive fikseret for hver allel?

▼ Klik for at se svaret.

Vi forventer, at den ene halvdel bliver fikseret for A og den anden halvdel for allel a .

6. Hvis frekvensen af allel A sættes til 0,9 (og frekvensen af allel a til 0,1), med hvilken frekvens forventer vi så, at populationer fikseres for de to alleler?

▼ Klik for at se svaret.

Vi forventer, at 90% bliver fikseret for A og 10% for allel a , dvs. med den frekvens allelerne har i populationen på det tidspunkt, spørgsmålet stilles.

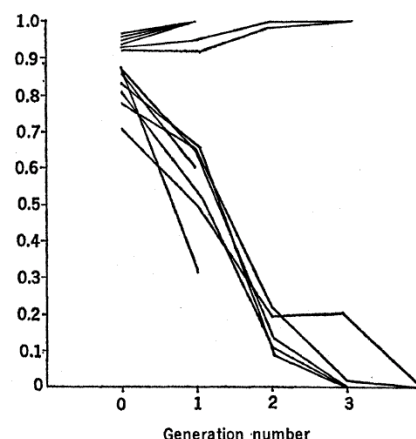
7. Betragt en population, der starter med en frekvens af begge alleler på 0,5. Til generation t har frekvensen af allel A ændret sig til 0,8. Hvad er sandsynligheden nu for at populationen bliver fikseret for allel A ?

▼ Klik for at se svaret.

Det på være 0,8. Populationer har ingen hukommelse.

Opgave 2

Figuren til højre viser resultatet af 13 gentagne eksperimenter med en kromosompolymorfi hos *Drosophila melanogaster*. Den viser hyppigheden af én af de to kromosomformer gennem de fire generationer, som forsøget varede. Man startede 6 af forsøgene hvor den ene type havde frekvenser lidt højere end 0,9 og 7 af forsøgene havde en frekvens under 0,9. Populationsstørrelserne i hvert forsøg var 100.

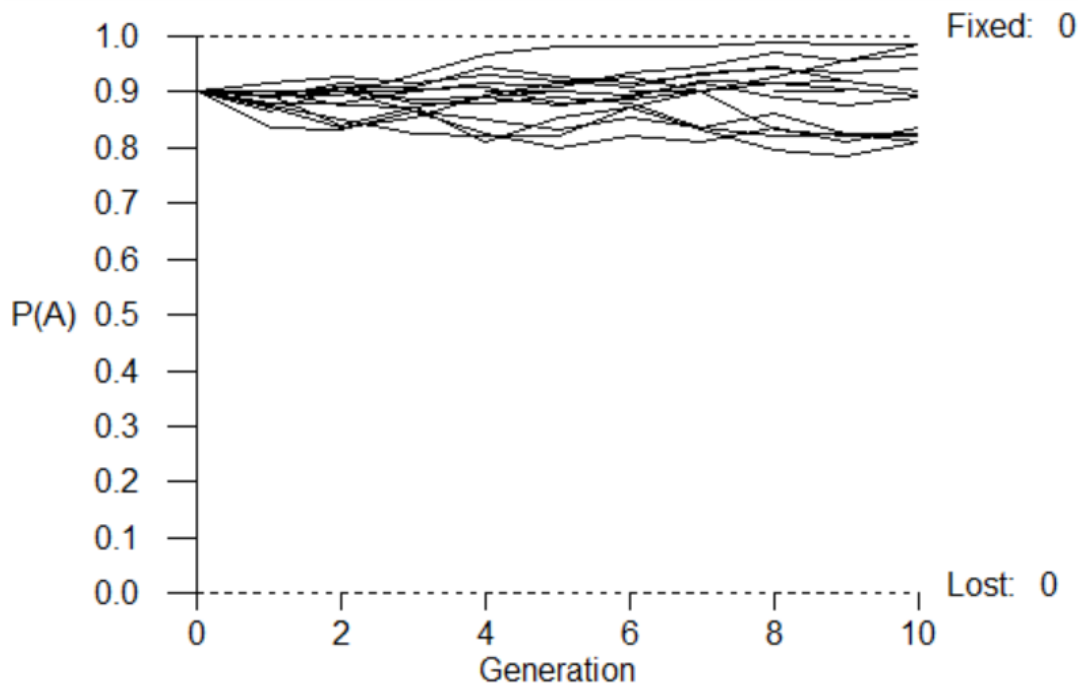

1. Kan evolutionen i dette system forklares som en følge af genetisk drift? (Hvis intuitionen ikke rækker, kan man simulere 13 populationer af størrelsen 100 over 10 generationer. Man kan starte dem med en allelfrekvens på 0,9 og lade fitness være ens for alle tre genotyper.)

▼ Klik for at se svaret.

Nej. Det er højst usandsynligt, at driften i en population med en størrelse på 100 kan resultere i fiksering efter 4 generationer. Desuden ender alle 6 forsøg med allelfrekvens over ca. 0,9 med at blive fikseret for den ene allel, medens de 7 forsøg, der starter med en frekvens under 0,9, alle ender med at blive fikseret for den anden allel. Drift ville have en mere "tilfældig" karakter.

Figuren nedenunder illustrerer genetisk drift i en population med en størrelse på 100 over 10 generationer med en frekvens af allel A på 0,9 i generation 0.

2. Kan evolutionen forklares som en følge af naturlig selektion? Hvorledes virker den i givet fald? Hvilken genotype har den laveste fitness?

▼ Klik for at se svaret.

Ja, der er tale om underdominans, hvor heterozygoten har mindre fitness end begge homozygoter.

Opgave 3

En evolutionsbiolog simulerede en population med en størrelse på 200 individer i fire forskellige scenarier (I-IV) med forskellige typer naturlig selektion. Scenariene var givet ved de følgende respektive fitness-værdier for de tre genotyper i fire autosomale loci:

Locus	AA	AB	BB
I	1,2	1	1,2
II	1	1	1
III	0,8	1	0,8
IV	1,1	1	0,9

Han simulerede 10 populationer for hvert scenarie i 50 generationer.

1. Hvilken form for naturlig selektion er der tale om i de fire scenarier?

▼ Klik for at se svaret.

- I) underdominans
- II) neutral evolution
- III) overdominans
- IV) retningssелеktion (for allel A)

2. Hvor mange ligevægte (stabile og ustabile) findes der for locus I, III og IV?

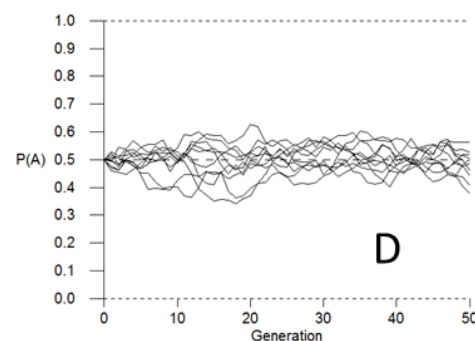
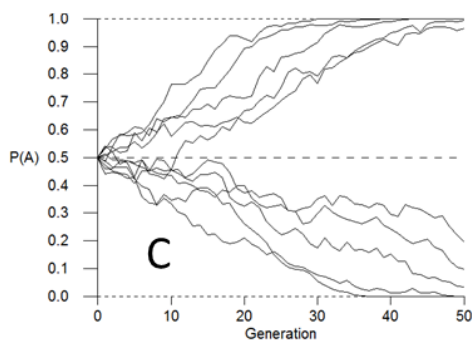
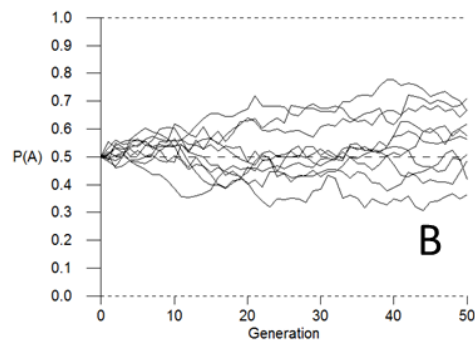
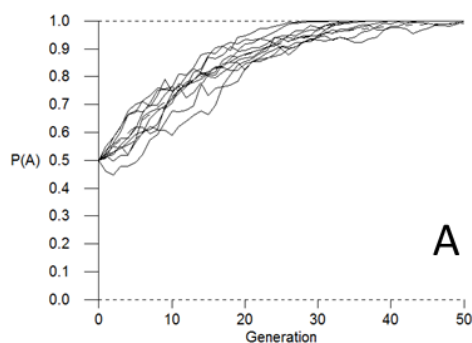
▼ Klik for at se svaret.

- I: 2 stabile (0, 1), 1 ustabil (0,5)
- III: 2 ustabile (0, 1), 1 stabil (0,5)
- IV: 1 ustabil (1), 1 stabil (0) (allelfrekvensen er for A)

3. Hvilket locus (I-IV) er illustreret i de følgende fire scenarier (A-D)? (begrundes kort)

▼ Klik for at se svaret.

- I: C Når allelfrekvensen skubbes bort fra 0,5, fortsætter den enten mod 1 eller 0. Når frekvensen er over 0,6 eller under 0,4 bevæger den sig ikke tilbage og krydser 0,5.
- II: B Her divergerer allelfrekvenserne tilfældigt. Det kan gå både op og ned. Allelfrekvenserne spredes over et stadigt bredere interval med tiden.
- III: D Overdominant selektion med en ligevægtsfrekvens på 0,5 holder allelfrekvensen tæt på 0,5.
- IV: A Retningsselektion fikserer alle populationer med $p = 1$.

Opgave 4

I tiden fra 1961 til 1965 foretog Christian Vibe fra Zoologisk Museum i København indfangning af 27 moskusokser, *Ovibos moschatus*, i Østgrønland og flyttede dem til et område syd for Søndre Strømfjord i Vestgrønland. Her trivedes de godt, og bestanden voksede, så de oprindelige 14 tyre og 13 køer i 2018 er blevet til cirka 20.300 dyr^[6], af hvilke der årligt kan nedlægges en del individer.

Generationstiden for moskusoksen i dette område er cirka otte år, og tætheden i de første fem generationer er opgjort til

Generation	Populationsstørrelse
1	27
2	150
3	834
4	2400
5	3500
6	4000

1. Beregn populationens gennemsnitsstørrelse over de 6 generationer.

▼ Klik for at se svaret.

$$\begin{aligned}
 \bar{N} &= (N_1 + N_2 + \dots + N_k)/k \\
 &= (27 + 150 + 834 + 2400 + 3500 + 4000)/6 \\
 &= 1831
 \end{aligned}$$

2. Beregn den effektive populationsstørrelse over de 6 generationer.

▼ Klik for at se svaret.

$$\begin{aligned}
 N_e &= \frac{k}{\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} + \dots + \frac{1}{N_k}} \\
 &= \frac{6}{\frac{1}{27} + \frac{1}{150} + \frac{1}{834} + \frac{1}{2400} + \frac{1}{3500} + \frac{1}{4000}} \\
 &= 131
 \end{aligned}$$

3. Hvilke generationers størrelse har størst indflydelse på den effektive populationsstørrelse?

▼ Klik for at se svaret.

Det er generationerne med de **små** størrelser, der har den største indflydelse på den effektive populationsstørrelse.

Opgave 5

I det moderne landbrug benyttes ofte meget få hanner til at inseminere et stort antal hunner. Dette gør, at man kan selekttere meget hårdt på en given karakter.

1. Hvad er den effektive populationsstørrelse, når der er 100 gange så mange hunner som hanner (målt som funktion af antallet af hanner, N_m)?

▼ Klik for at se svaret.

$$\begin{aligned}
 N_e &= \frac{4N_f \times N_m}{N_f + N_m} \\
 &= \frac{4 \times 100 \times N_m \times N_m}{100 \times N_m + N_m} \\
 &= \frac{4 \times 100 \times N_m^2}{101 \times N_m} \\
 &= 3,96 \times N_m
 \end{aligned}$$

2. Hvad er den effektive populationsstørrelse, når der er 1000 gange så mange hunner som hanner (målt som funktion af antallet af hanner, N_m)?

▼ Klik for at se svaret.

$$\begin{aligned}
 N_e &= \frac{4N_f \times N_m}{N_f + N_m} \\
 &= \frac{4 \times 1000 \times N_m \times N_m}{1000 \times N_m + N_m} \\
 &= \frac{4 \times 1000 \times N_m^2}{1001 \times N_m} \\
 &= 3,9996 \times N_m
 \end{aligned}$$

Vi ser dermed, at hvis antallet af hunner bliver meget større end antallet af hanner, så nærmer den effektive populationsstørrelse, N_e , sig $4N_m$.

3. Hvilken effekt har den hårde kunstige selektion på kort sigt?

▼ Klik for at se svaret.

På kort sigt vil den hårde kunstige selektion virke meget stærk. Man vil kunne "flytte" en karakters middelværdi hurtigt.

3. Hvilken effekt kan det have på lang sigt?

▼ Klik for at se svaret.

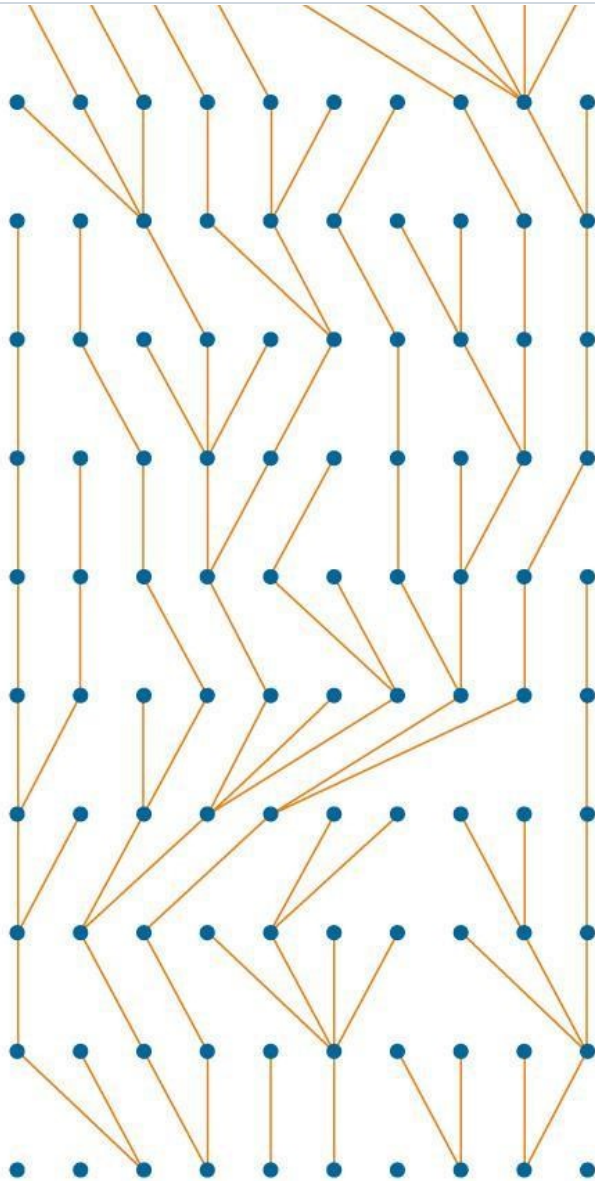
På lang sigt forventer vi, at der mistes en betydelig mængde genetisk variation pga. genetisk drift. Dette reducerer effekten af kunstig selektion.

Opgave 6

Betragt en diploid population af størrelsen $N = 5$. Den indeholder 10 gener, som har den følgende genealogi:

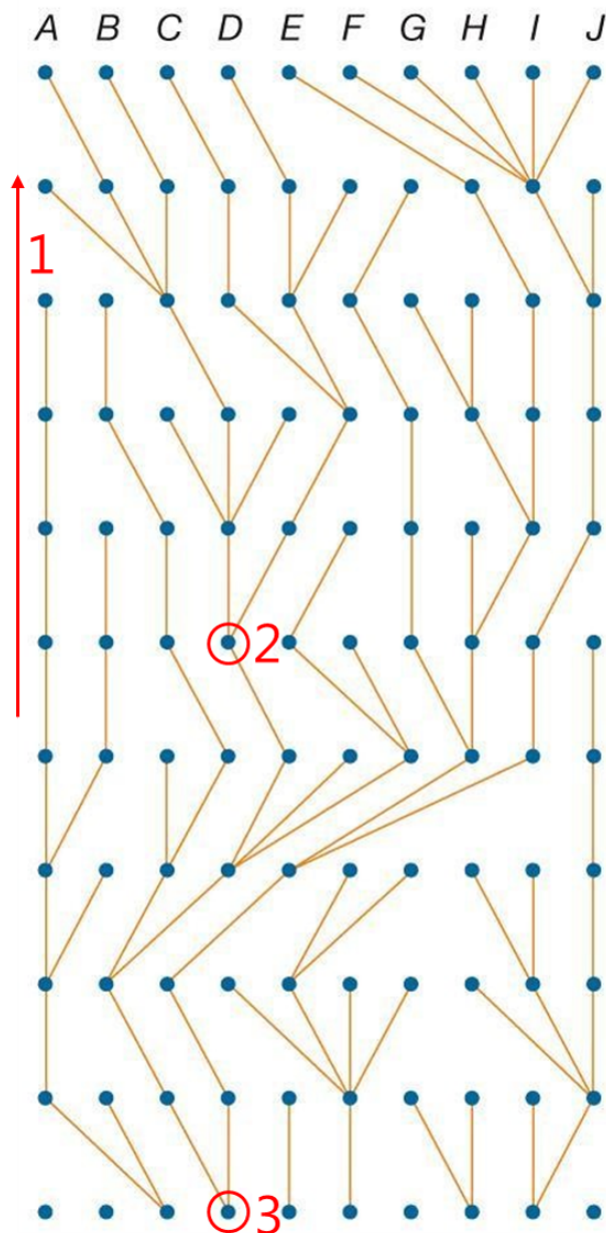
912 lines (718 sloc) | 35.4 KB

...

1. Angiv med en pil tidens retning.
2. Find coalescent-punktet for genkopierne A, B, C og D.
3. Find coalescent-punktet for alle genkopierne (Most recent common ancestor).

▼ Klik for at se svaret for spørgsmål 1-3.

4. Bliver ventetiderne for coalescent-hændelser kortere eller længere jo mere tilbage i tiden man går? Ventetiden for at gå fra k til $k - 1$ gener er givet ved

$$\frac{4N}{k(k-1)}$$

Du kan tage udgangspunkt i en population med $N = 100000$ og beregne ventetiden for $k = 20$ og $k = 2$.

▼ Klik for at se svaret.

Ventetiden bliver længere. Med $N = 100000$ og for $k = 20$ bliver ventetiden $(4 \times 100000)/(20 \times 19) = 1053$ For $k = 2$ bliver ventetiden $(4 \times 100000)/(2 \times 1) = 200000$.

Den samlede ventetid for at gå fra k gener til vi når tilbage til MRCA (most recent common ancestor) er

$$\sum_{i=2}^k \frac{4N}{i(i-1)} = 4N \left(1 - \frac{1}{k}\right),$$

som cirka bliver $4N$, hvis k er forholdsvis stor.

5. Hvor lang tid tager det for de sidste to gener at finde sammen? Dvs., at gå fra $k = 2$ til $k = 1$? (Forventet tid)

6. Hvor lang tid tager det for at gå fra k gener til to gener? (Husk på, at den samlede tid for at gå fra k til MRCA, hvor $k = 1$, er $4N$ (Forventet tid)

▼ Klik for at se svaret for 5 og 6.

Tiden for at gå fra 2 gener til 1 er

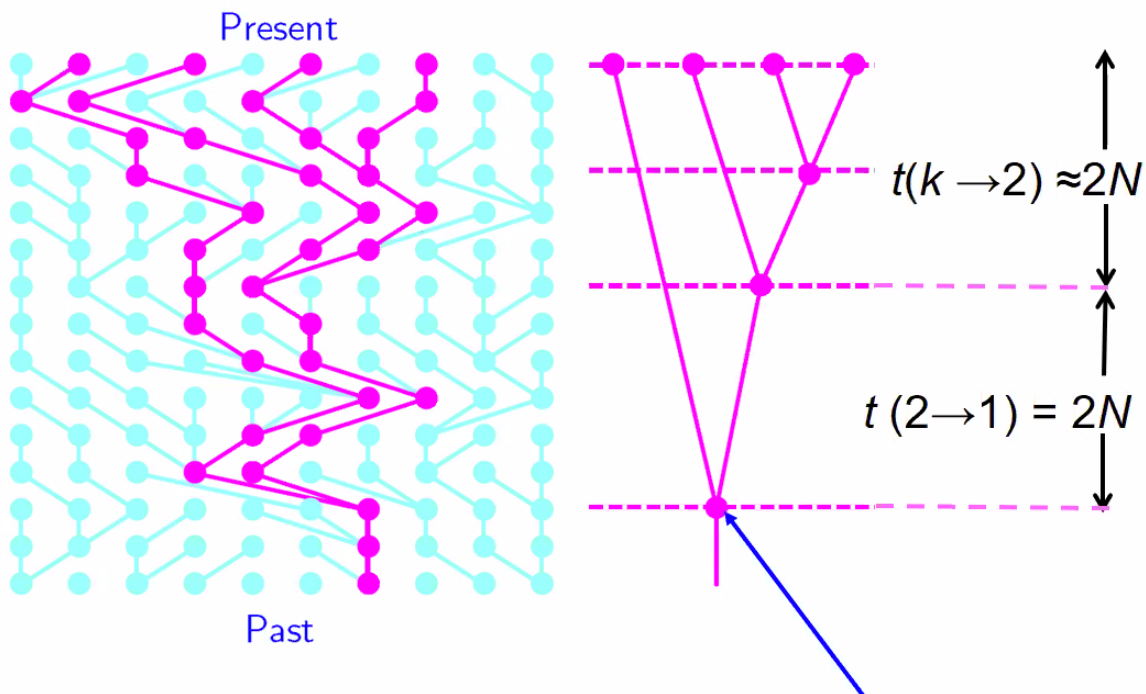
$$\frac{4N}{2(2-1)} = 2N$$

Da den samlede tid for at gå fra k gener til 1 gen er $4N$, må tiden for at gå fra k til 2 gener være

$$4N - 2N = 2N$$

Coalescent processen

Tid

Tid til Most Recent Common Ancestor = $4N(1 - 1/k)$

41

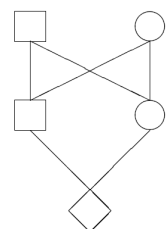
Opgave 7

Bestem indavlskoefficienten for afkom af parringer blandt

1. søskende

▼ Klik for at se svaret.

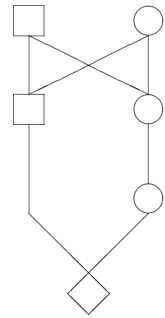
$$F = (1/2)^3 + (1/2)^3 = (1/2)^2 = 0,25$$

2. morbror-niece

▼ Klik for at se svaret.

$$F = (1/2)^4 + (1/2)^4 = (1/2)^3 = 0,125$$

1. selvbefrugtning

▼ Klik for at se svaret.

$$F = (1/2)^1 = 0,5$$

-
1. "Identical by descent" på engelsk. En anden betegnelse herfor er, at de er *autozygote*. [↩](#)
 2. "Identical by state" på engelsk. En anden betegnelse er, at de er *allozygote*. Vi har ikke en tilsvarende dansk betegnelse. [↩](#)
 3. Wright, S. (1931). Evolution in Mendelian populations. *Genetics* **16**: 97–159. [↩](#)
 4. Wahlund, S. (1928). Zusammensetzung von Populationen und Korrelationserscheinungen vom Standpunkt der Vererbungslehre aus betrachtet. *Hereditas* **11**: 65–106. [↩](#)
 5. Hvis ikke man har Java installeret på sin maskine, må man hente hjælp på internettet. [↩](#)
 6. Året for den seneste optælling af populationen. Se Cuyler *et al.* 2020. Muskox status, recent variation, and uncertain future. *Ambio* **49**:805–819 [↩](#)

[Give feedback](#)